

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lov om sterilisation og kastration.

(Sterilisation af mænd uden for sygehuse).

(Afgivet af retsudvalget den 13. maj 1976).

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til justitsministeren, som denne skriftligt har besvaret.

Udvalget har modtaget skriftlig henvendelse fra Foreningen af Speciallæger.

Under udvalgets behandling af lovforslaget har man fundet, at det ville være mere hensigtsmæssigt, såfremt al henvisning til sterilisation uden for sygehuse foretoges af sygehusvæsenet. Justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 2 og 5 i overensstemmelse hermed.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) har stillet nedenstående ændringsforslag nr. 4 og underændringsforslag nr. 3, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af justitsministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af justitsministeren under nr. 1 og 6 stillede ændringsforslag samt med de af mindretallet stillede ændringsforslag nr. 4 og underændringsforslag nr. 3.

Ændringsforslag.

Til § 1.

Af justitsministeren, tiltrådt af udvalget:

1) Før nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»§1. I § 5, stk. 3, nr. 2, ændres »§ 70« til: »§§ 68-70«.

Af justitsministeren, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Voigt (FP), Tange (FP) og Wamberg (FP)):

2) Nr. 1 affattes således:

»1. I § 10 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Sterilisation af en mand kan dog efter henvisning fra sygehuset, og hvis han ønsker det, foretages uden for et sygehus af en læge med fornøden operativ erfaring, der har fået tilladelse hertil af sundhedsstyrelsen. Tilladelsen, der kan tidsbegrænses, kan kun meddeles, hvis vedkommende amtsråd (Københavns magistrat eller Frederiksberg kommunalbestyrelse) finder, at dets sygehusvæsen ikke har fornøden kapacitet.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.«

Af et *mindretal* (Voigt (FP), Tange (FP) og Wamberg (FP)):

Underændringsforslag
til ændringsforslag nr. 2.

3) I den ved ændringsforslag nr. 2 foreslåede affattelse af det nye stk. 2 i lovens § 10 udgår ordene »sygehuset, og hvis han«, og i stedet indsættes: »overlægen på den afdeling, hvortil sterilisationsindgrebet er henlagt, og hvis den sterilisationssøgende«.

4) Nr. 2 affattes således:

»2. § 11 affattes således:

»§ 11. Udgifterne i anledning af sterilisation afholdes af den, der ønsker indgrebet foretaget, medmindre indgrebet er lægeligt begrundet.«

Af *justitsministeren*, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Voigt (FP), Tange (FP) og Wamberg (FP)):

5) Nr. 2 affattes således:

»2. I § 11 indsættes efter 1. punktum:

»Udgifterne i anledning af sterilisation i medfør af § 10, stk. 2, afholdes som almindelig sygehusudgift af vedkommende amtskommune (Københavns eller Frederiksberg kommune).«

Af *justitsministeren*, tiltrådt af udvalget:

6) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 14, stk. 3, ændres »§ 10« til: »§ 10, stk. 1 og 3«.«

B e m æ r k n i n g e r .

Til nr. 1.

Ændringen er redaktionel og er en følge af de ændringer i straffeloven, der er gennemført ved lov nr. 320 af 13. juni 1973 § 1, nr. 9, og lov nr. 268 af 26. juni 1975 § 1, nr. 8.

Til nr. 2.

Det lovforslag, som justitsministeren fremsatte den 5. februar 1976, bygger på den forudsætning, at henvisning til en praktiserende læge skal kunne ske fra såvel en almindelig praktiserende læge som fra amtskommunens socialcenter.

Af hensyn til udnyttelsen af kapaciteten på sygehusene foreslås det, at al henvisning til den praktiserende læge sker fra et sygehus, d.v.s. gennem sygehusvæsenet i den pågældende amtskommune (Københavns eller Frederiksberg kommune). Herved opnås, at også en midlertidig opstået ledig sygehuskapacitet udnyttes fuldt ud, inden opgaven overgives til den privat praktiserende læge.

Det foreslås endvidere, at tilladelse til den praktiserende læge meddeles af sundhedsstyrelsen, og at tilladelsen kan tidsbegrænses.

Til nr. 3.

De enkelte afdelinger bør ansføres til selv at klare disse mindre indgreb.

Til nr. 4.

Indgrebet bør betales af den, der anmoder om at få indgrebet foretaget, medmindre operationen er lægeligt begrundet.

Til nr. 5.

En henvisning gennem sygehusvæsenet vil medføre, at operationerne ikke kan gøres til gratis sygesikringsydelser for gruppe 1-sikrede, idet sygesikringslovens § 6, stk. 3, forudsætter, at henvisning til speciallæge sker fra en alment praktiserende læge. Der er enighed blandt de implicerede myndigheder om, at udgifterne i forbindelse med sterilisationsoperationerne på mænd uden for sygehuse bør afholdes som almindelig sygehusudgift af den pågældende amtskommune (Københavns eller Frederiksberg kommune), da sterilisationsoperationerne hidtil har været betragtet som en sygehusopgave, og da nyordningen gennemføres på grund af manglende kapacitet på visse sygehuse.

Herved sikres også, at operationen bliver gratis for alle, hvad enten indgrebet foretages på sygehus eller hos praktiserende læge. Dette ville ikke være tilfældet, hvis indgrebet var blevet gjort til en almindelig sygesikringsydelse, idet gruppe 2-sikrede så måtte regne med selv at skulle betale en del af lægens honorar for indgrebet.

Nyordningen forudsætter, at der indgås overenskomst eller aftale mellem de lægelige organisationer og sygehuskommunerne.

Til nr. 6.

Ændringen præciserer, at kastration ikke kan ske uden for sygehus.

Elsebeth Kock-Petersen (V). *Nathalie Lind (V).* *Mette Madsen (V).*

Birgitte Oxdam (V). *Voigt (FP).* *Tange (FP).* *Wamberg (FP).* *Inge Krogh (KrF).*

Ole Espersen (S). *Hjortnæs (S).* *Ejler Koch (S).* *Buchart Petersen (S).*

Tastesen (S). *Gudme (RV),* *Ebba Strange (SF),*
 formand næstformand

Hanne Reintoft (DKP). *Hagen Hagensen (KF).*